

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การเข้าถึงโอกาสการทำงานในตลาดแรงงานของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในจังหวัดสมุทรปราการ” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเข้าถึงโอกาสในการทำงานของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ศึกษาความคิดเห็นต่อบัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงโอกาสการทำงานของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าถึงโอกาสการทำงานของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีศึกษาจากเอกสาร และการศึกษาวิจัยภาคสนาม ประชากรในการศึกษา คือ คนพิการที่ทำงานกับสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ตามรายงานสรุปผลการปฏิบัติตามกฎกระทรวงจ้างงานคนพิการประจำปี พ.ศ. 2552 ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 398 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้แบบให้โอกาสเท่ากัน (Probability Sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-State Sampling) กำหนดประชากร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan จำนวน 196 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกศึกษาเฉพาะคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายเท่านั้น ขอความร่วมมือไปยังฝ่ายบุคคลของสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามคุณลักษณะที่กำหนดไว้ และมีความพร้อมและเต็มใจตอบแบบสอบถาม การวิจัยใช้แบบสอบถาม Questionnaire เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 196 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Science) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย พร้อมด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลและลักษณะด้านอาชีพ

ลักษณะส่วนบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา สมรสแล้ว อาศัยอยู่กับครอบครัว มีความพิการเกิดขึ้นภายหลัง ช่วงอายุที่เริ่มพิการคือ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปโดยเฉลี่ยเริ่มพิการเมื่ออายุ 16 ปี พิการแขน ขา ผิดรูป และสภาพความพิการไม่ได้เป็นปัญหาอุปสรรคต่องานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนในลักษณะด้านอาชีพนั้น คนพิการส่วนใหญ่ทำงานเป็นลูกจ้างเอกชน และไม่เคยเข้ารับการศึกษาฝึกอาชีพก่อนเข้าทำงานเลย โดยภาพรวมด้านการเลือกอาชีพ ส่วนใหญ่คนพิการมีวิธีการวิเคราะห์ด้านอาชีพในระดับสูง และวิเคราะห์ตนเองในระดับต่ำ การวิเคราะห์ด้านอาชีพส่วนใหญ่พิจารณาจากอาชีพที่มีรายได้สามารถเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวได้ อาชีพที่ให้ความมั่นคง และนายจ้างให้สวัสดิการดี ส่วนการวิเคราะห์ตนเองนั้นคนพิการวิเคราะห์จากการมีทักษะในงานที่ทำเป็นอย่างดี มีความรู้ในตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย และมีความชอบในสาขาวิชาชีพ

2. การเข้าถึงโอกาสในการทำงานของคนพิการ

การเข้าถึงโอกาสในการทำงานของคนพิการด้านการรู้ถึงวิถีทางในการสมัครงานในตลาดแรงงาน พบว่า ภาพรวมคนพิการที่ทำงานกับสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่มีระดับการรู้ถึงวิถีทางในการสมัครงานในระดับต่ำ โดยคนพิการส่วนใหญ่รู้ว่าตนสามารถสมัครงานกับสถานประกอบการของเอกชนที่มีลูกจ้าง 200 คนขึ้นไป แต่ก็มีคนพิการถึงร้อยละ 49.0 ที่ไม่รู้ว่าตนสามารถสมัครงานกับภาครัฐได้เช่นกัน ทางด้านการเข้าไปใช้สิทธิในการสมัครงาน เช่น การขอรับคำปรึกษา และการไปสมัครงาน พบในระดับปานกลาง แต่ในด้านการได้รับการตอบรับให้เข้าทำงานพบในระดับต่ำ สรุปการได้เข้าไปทำงานของคนพิการที่ผ่านมายังมีโอกาสน้อยมาก ส่วนการเข้าถึงโอกาสการทำงานของคนพิการที่ทำงานกับสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการด้านการได้รับสิทธิให้เข้าไปทำงานนั้น ส่วนใหญ่คนพิการให้เหตุผลในการได้งานทำว่า เป็นเพราะการมีทักษะฝีมือตรงกับความต้องการของนายจ้างมากที่สุด และด้วยเหตุผลน้อยที่สุดคือ มาสมัครบ่อย ๆ ทำให้นายจ้างเห็นใจ และมีตำแหน่งว่างพอดี

3. ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงโอกาสในการทำงานของคนพิการ

ผลการศึกษาพบว่า คนพิการมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง พบสูงที่สุดในปัจจัยด้านครอบครัวซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับสูง โดยพบในประเด็นทัศนคติของครอบครัวเชื่อในความสามารถในการทำงานได้ดีของคนพิการ รองลงมา คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงเช่นกัน ภาพรวม คนพิการที่ทำงานในสมุทรปราการมีความคิดเห็นว่าการได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังนั้น การที่คนพิการได้รับการยอมรับนี้ จะเป็นทั้งการส่งเสริม ทั้งเป็นกำลังใจที่ยิ่งใหญ่ และเป็นโอกาสก้าวแรกที่สำคัญของคนพิการที่ได้ออกมาดำเนินชีวิตร่วมกับสังคมภายนอก กอปรกับการสนับสนุนที่ดีของครอบครัวจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่มีอิทธิพลต่อคนพิการในการเลือกอาชีพและการเข้าถึงโอกาสการทำงาน ส่วนด้านความคิดเห็นต่ำที่สุด พบในปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมเกี่ยวกับประเด็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านทางลาด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าถึงโอกาสการทำงานของคนพิการ

ส่วนการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าถึงโอกาสการทำงานของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยการทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

คนพิการที่เคยเข้ารับการฝึกอาชีพ และไม่เคยเข้ารับการฝึกอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการขอรับคำปรึกษา คนพิการที่มีการเลือกอาชีพโดยมีวิธีการวิเคราะห์ด้านอาชีพที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการขอรับคำปรึกษา และยังพบอีกว่า คนพิการที่มีสาเหตุของความพิการมาแต่กำเนิด และมีความพิการภายหลังมีความสัมพันธ์กับการสมัครงาน คนพิการที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสถาบัน/สังคมที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการสมัครงาน รวมไปถึงคนพิการที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการสมัครงานด้วย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คนพิการที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยรวมที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการสมัครงานด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “การเข้าถึงโอกาสการทำงานในตลาดแรงงานของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในจังหวัดสมุทรปราการ” ผู้ศึกษานำข้อมูลมาประมวลเป็นข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย เพื่อส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงโอกาสการทำงานได้มากยิ่งขึ้น ดังนี้

ฝ่ายผู้บริการส่งเสริม-ภาครัฐ

ระดับนโยบาย

1. ควรตั้งศูนย์ธนาคารข้อมูลคนพิการ เพื่อเป็นคลังแหล่งข้อมูลจากหน่วยงานทุกแห่งที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่ครอบคลุม ชัดเจน ถูกต้อง อีกทั้งมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ ควรร่วมมือกันอย่างจริงจังและบูรณาการกัน กำหนดภารกิจหน้าที่ให้เด่นชัดและเป็นที่เข้าใจอย่างทั่วถึง ถ่ายทอดลงสู่ระดับปฏิบัติการ เพื่อการปฏิบัติงานที่ตรงตามบทบาทหน้าที่ได้โดยไม่สับสน
3. ดำเนินการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยการเปิดโอกาสให้คนพิการได้เข้าทำงานในทุกหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก เพื่อเป็นแม่แบบในการรณรงค์มุ่งเน้นสร้างความตระหนักให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เห็นความสำคัญ และพร้อมเปิดโอกาสให้คนพิการได้ทำงาน
4. ควรสร้างกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านอาชีพ ตลอดจนความรู้ในสิทธิต่าง ๆ ให้ถึงกลุ่มเป้าหมายคนพิการให้มากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้รู้ถึงสิทธิในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากสิทธิในเรื่องเบี้ยความพิการ
5. ควรจัดสวัสดิการเรียนฟรีโดยตั้งหน่วยงานด้านการศึกษาสำหรับเด็กพิการที่มีหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพอยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพในอนาคตได้ และการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้คนพิการวัยทำงานที่ไม่เคยได้รับการศึกษาได้เข้าเรียนเพื่อพัฒนาตนให้อ่านออก เขียนได้ ควบคู่กับการแนะแนวและฝึกอบรมอาชีพ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้แก่คนพิการวัยทำงาน
6. ควรปรับปรุง และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครอบคลุม เหมาะสมต่อสภาพความพิการของคนพิการทุกประเภท

ระดับปฏิบัติการ

1. หน่วยงานฝึกอาชีพให้คนพิการ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทต่อการสร้างศักยภาพคนพิการ จึงควรส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการฝึกอาชีพที่มีความหลากหลายให้มากขึ้น
2. หน่วยงานที่บริการจัดหางานควรส่งเสริมการให้บริการอย่างครบวงจร โดยบริการให้คำปรึกษากับคนพิการสามารถเข้าถึงโปรแกรมแนะแนวอาชีพ ประสานเชื่อมโยงกับนายจ้าง มีการติดตามผลการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องจนเกิดประสิทธิผลให้คนพิการมีงานทำ
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำ ควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ข้อมูลด้วยสื่อ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้คนพิการทุกประเภทเข้าถึงข่าวสารได้มากยิ่งขึ้น

ฝ่ายสนับสนุน-นายจ้าง

1. ปรับทัศนคติในเรื่องของคนพิการเพื่อให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
2. นายจ้างที่มีการจ้างงานคนพิการและได้ตระหนักถึงศักยภาพของคนพิการ ควรประชาสัมพันธ์ในกลุ่มสมาคมนายจ้างให้เข้าใจเพื่อเปิดโอกาสให้คนพิการได้เข้าทำงานมากขึ้น

ฝ่ายผู้รับบริการส่งเสริม-คนพิการ

1. ครอบครัวควรให้การสนับสนุนเพื่อให้บุตรหลานที่พิการได้ใช้ชีวิตร่วมกับสังคมภายนอก ได้ช่วยเหลือตัวเอง โดยส่งเสริมให้ทำงานทำ มีรายได้
2. ควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ
3. ควรชวนขยายพัฒนาทักษะและความสามารถทางอาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง อยู่เสมอให้ตรงต่อความต้องการของนายจ้าง
4. ควรเข้าเป็นสมาชิกสมาคมของคนพิการ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลคนพิการ เพื่อจะได้รับข่าวสารและเข้าใจในสิทธิของตนที่ทันต่อปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของคนพิการให้มีความสอดคล้องต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ควรมีการศึกษาในเรื่อง การรักษาสถานภาพการทำงานของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในตลาดแรงงาน
3. ควรมีการศึกษาในเรื่อง แนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพให้คนพิการตามความคิดเห็นของนายจ้างในตลาดแรงงาน
4. ควรมีการศึกษาในเรื่อง แรงจูงใจที่ทำให้นายจ้างจ้างคนพิการทำงาน